

-lecie
UNIwersYTETU
ZIELONOGÓRSKIEGO

-lecie
ZIELONOGÓRSKIEGO
ŚRODOWISKA
AKADEMICKIEGO

UNIwersYTET ZIELONOGÓRSKI 2001-2011

Gdy w 1961 roku Irena Solińska pisała swój artykuł zatytułowany *Lubuska droga do uniwersytetu*, słowo „uniwersytet” miało w zasadzie charakter alegoryczny, chodziło bowiem wówczas o stworzenie w Zielonej Górze jakichkolwiek możliwości kształcenia na poziomie wyższym, początkowo w postaci punktu konsultacyjnego lub zamiejscowego wydziału którejś z uczelni poznańskich lub wrocławskich. Miał być to pierwszy krok do własnej szkoły wyższej, a może w dalekiej perspektywie uniwersytetu. Marzenia o własnej uczelni wyższej zaczęły realizować się stosunkowo szybko. W 1965 roku powstawała Wyższa Szkoła Inżynierska, przekształcona w 1996 roku w Politechnikę Zielonogórską, a w 1971 Wyższa Szkoła Nauczycielska, dwa lata później przekształcona w Wyższą Szkołę Pedagogiczną. Od 1973 roku obie zielonogórskie uczelnie zaczęły nadawać stopień magistra.

6 lipca 2001 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski podpisał ustawę z dn. 7 czerwca, na mocy której z połączenia Politechniki Zielonogórskiej i Wyższej Szkoły Pedagogicznej powstał Uniwersytet Zielonogórski. Z jej mocy pracownicy obu uczelni stali się pracownikami UZ. Rektorem nowej uczelni został, mianowany na rok, prof. dr hab. Michał Kisielewicz. Na nowo otwartym uniwersytecie studia rozpoczęło blisko 23 200 studentów, z czego około 12 500 na studiach zaocznych. Uniwersytet kształcił na 23 kierunkach, na pierwszy rok studiów przyjęto 5 800 studentów, z czego 2 500 na studia zaoczne. Do dyspozycji studentów było 2 400 miejsc w 10 domach studenckich, w tym jednym oddanym do użytku w dniu inauguracji. Uczelnia zatrudniała 1 917 osób, wśród których 1 121 to nauczyciele akademicy: 77 profesorów z tytułem i 155 doktorów habilitowanych na pierwszym etapie oraz 355 doktorów. Uniwersytet posiadał 45 obiektów rozlokowanych w większości w dwóch kampusach przy ul. Podgórnej i al. Wojska Polskiego.

Uwzględniając specyfikę dotychczasowych uczelni oraz konieczność łączenia części instytutów i wydziałów dla nowego uniwersytetu, komitet organizacyjny przyjął podział na trzy szkoły, w skład których wchodziło po 2-3 wydziały, z których każda podlegała jednemu z prorektorów:

1. Szkoła Nauk Humanistycznych:
 - > Wydział Artystyczny,
 - > Wydział Humanistyczny,
 - > Wydział Nauk Społecznych i Pedagogicznych,
2. Szkoła Nauk Ścisłych i Ekonomicznych:
 - > Wydział Nauk Ścisłych,
 - > Wydział Zarządzania,
3. Szkoła Nauk Technicznych:

- > Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska,
- > Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji,
- > Wydział Mechaniczny.

Taka organizacja stanowiła *novum* w polskim szkolnictwie wyższym. Każda ze szkół posiadała własne służby administracyjne i redakcję wydawnictw. Choć w każdym z wydziałów w wyniku połączenia uczelni doszło do zmian strukturalnych i personalnych, to w przypadku jednostek wchodzących w skład Szkoły Nauk Humanistycznych i Szkoły Nauk Technicznych były one stosunkowo niewielkie, łączyły się zwykle z przesunięciami kadrowymi, rzadziej strukturalnymi. W przypadku Szkoły Nauk Ścisłych i Ekonomicznych doszło zaś do połączenia instytutów istniejących na WSP i PZ o podobnych profilach badawczych i kierunkach kształcenia. Na mocy ustawy prorektorzy i dziekani byłej WSP i PZ nadal pełnili swe funkcje. W dwóch przypadkach przeprowadzono wybory uzupełniające. Pomysłodawcą tej struktury był prof. dr hab. Michał Kisielewicz, zapewniała ona z jednej strony kontynuację form organizacyjnych wypracowanych w WSP i PZ, a z drugiej możliwość stworzenia nowych jednostek, będących konsekwencją połączenia uczelni. W okresie początkowym wydawał się także uzasadniony rozdział administracyjny, którego znaczenie spadało w miarę integracji uniwersytetu. Z czasem zaczęło spadać znaczenie szkół, aż do ich zupełnej likwidacji, pojawiły się też nowe wydziały: w miejsce Wydziału Nauk Ścisłych powstały Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonomometrii oraz Wydział Fizyki i Astronomii (2004), został stworzony Wydział Nauk Biologicznych (2007), a Wydział Nauk Społecznych i Pedagogicznych w związku z rozszerzeniem profilu kształcenia, zmienił nazwę na Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu (2008).

W momencie inauguracji Uniwersytet Zielonogórski spełniał wszystkie kryteria Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego dla uczelni autonomicznych: zatrudnienie na podstawie mianowania co najmniej 60 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, w tym 30 z tytułem naukowym profesora, prowadzenie studiów magisterskich na co najmniej sześciu kierunkach, uprawnienia do nadawania stopnia doktora w co najmniej sześciu dyscyplinach nauki, w tym trzech humanistycznych i uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w co najmniej dwóch dyscyplinach.

W drugi rok akademicki 2002/2003 uczelnia wchodziła licząc ok. 23 300 studentów, z czego połowa studiowała na studiach stacjonarnych, 74 profesorów tytularnych

i 158 doktorów habilitowanych. Otwarto nowe kierunki studiów: *astronomię, fizykę techniczną, elektronikę i telekomunikację oraz grafikę*. W latach następnych otwierano nowe kierunki studiów: *architektura wnętrz* (2003), *jazz i muzyka estradowa* (2004), *ekonomia* (2006), *biologia* (2006), *automatyka i robotyka, bezpieczeństwo narodowe, inżyniera biomedyczna, pielęgniarstwo* (2007), *informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, biotechnologia* (2010), a w roku 2011 rozpocznie się rekrutacja na *pracę socjalną i bezpieczeństwo i higienę pracy*.

W 2001/2002 uniwersytet otrzymał uprawnienia do doktoryzowania w zakresie *informatyki*, w latach następnych także w zakresie *fizyki* (2003), *inżynierii środowiska* (2004) *astronomii* (2005) oraz do habilitowania w zakresie *matematyki* (2002).

Włączenie się Uniwersytetu Zielonogórskiego do europejskiego obszaru edukacyjnego było jednym z najważ-

niejszych zadań realizowanych przez uczelnię od 2001 roku. W 1999 Polska podpisała Deklarację Bolońską, która stanowi podstawę dla tworzenia harmonijnego systemu szkolnictwa wyższego w Europie i podniesienia prestiżu uczelni europejskich w stosunku do amerykańskich. Proces boloński polega na przyjęciu porównywalnych stopni i tytułów akademickich i zakłada wprowadzenie systemu szkolnictwa wyższego opartego na trzech cyklach kształcenia prowadzących do tytułów licencjata lub inżyniera, magistra i doktora, a dzięki punktom ECTS (*European Credit Transfer System*) umożliwia mobilność studentów pomiędzy uczelniami. Wdrażanie systemu bolońskiego stało się jednym z priorytetów uczelni po 2005 roku.

W okresie istnienia uniwersytetu znacząco poprawiła się jego baza materialna. Do użytku oddano budynek Wydziału Nauk Ścisłych (2002), halę Wydziału Mechanicznego (2004), gmach Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska, w którym siedzibę znalazł także Wydział Nauk Biologicznych (2006), zmodernizowano obserwatorium astronomiczne (2006) i adaptowano do nowych potrzeb gmach dawnej szkoły, będący obecnie siedzibą rektoratu (2008). W 2011 roku rozpocznie się budowa Biblioteki Uniwersyteckiej. Inwestycje prowadzone przez UZ trzykrotnie zostały wyróżnione tytułem „Mister Budowy”: 2002, 2006 i 2008.

Największym projektem uniwersyteckim, który jednocześnie integruje uczelnię z regionem jest powstający w Nowym Kisielinie Lubuski Park Przemysłowo-Technologiczny. Znajduje się on ok. 6 km od campusu A Uniwersytetu Zielonogórskiego. Na jego terenie siedzibę będzie miało Centrum Logistyczne, Centrum Technologii Informatycznych, Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii oraz Centrum Innowacji, za które będzie odpowiedzialny UZ. Park Naukowo-Technologiczny ma być miejscem spotkania nauki, nowoczesnego przemysłu i szeroko rozumianej przedsiębiorczości, ma stymulować rozwój przemysłu i zaawansowanych technologii w regionie. Cele te mają być realizowane poprzez pozyskiwanie inwestorów, przedsiębiorców, realizację projektów unijnych, pośrednictwo w obrocie nieruchomościami, badania naukowe i prace rozwojowe w zakresie nauk technicznych, społecznych, itp. oraz tworzenie bazy materialnej, infrastrukturalnej, socjalnej, ekonomicznej do zakładania, rozwoju i wspierania innowacyjnych przedsiębiorstw. Głównymi udziałowcami w przedsięwzięciu są: Urząd Marszałkowski, Uniwersytet Zielonogórski oraz Miasto Zielona Góra. Pozostali to Gmina Zielona Góra i Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Lp.	Wyszczególnienie	PZ	WSP	UZ	
		2000 /2001	2001 /2002	2001 /2002	2010 /2011
1.	Liczba studentów	9600	13000	23000	16300
a.	Studenci studiów stacjonarnych	4600	5000	10500	10300
b.	Studenci studiów niestacjonarnych	5000	8000	12500	6000
2.	Liczba kierunków studiów	8	21	28	41
a.	Doktoranckich	0	0	2	8
b.	Magisterskich (I+II stopień)	8	18	23	25
c.	Licencjackich / inżynierskich (tylko I stopień)	0	3	3	8
3.	Liczba pracowników	857	990	1917	1500
4.	Liczba nauczycieli akademickich	443	641	1121	895
a.	Profesorowie z tytułem	29	47	77	64
b.	Doktorzy habilitowani	51	102	155	162
c.	Doktorzy	141	193	355	478
3.	Liczba wydziałów	4	4	8	10
4.	Liczba uprawnień do doktoryzowania	4	3	7	11
5.	Liczba uprawnień do habilitowania	1	1	2	3